

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

Tänases numbris :

⇒ Põhjamaade ja Baltimaade koostööst	1
⇒ Standardinõukogu istung.....	2
⇒ Asutati laborite liit	2
⇒ Standardiseerimisest Rootsis	3
⇒ Standardite rahvusvaheline klassifikatsioon.....	5
⇒ ISO 9000 registreerimise reklaamist.....	6
⇒ ISO põllumajanduspoliitikast.....	7
⇒ Teavet eksportijaile.....	8
⇒ ISO uudised.....	9
⇒ Aprillis saadud	
- ISO standardid	10
- kataloogid.....	10
⇒ Trükist tulnud standardid.....	12
⇒ Märtsis registrisse kantud Eesti standardid ja tehnilised tingimused	14

PÕHJAMAADE JA BALTIMAADE KOOSTÖÖST STANDARDISEERIMISE ALAL

Üleminek turumajandusele ja soov ühineda Euroopa Liiduga nõuab võimalikult kiiret standardiseerimise ümberkorraldust nii Eestis kui teistes Balti riikides, kiiremat integreerumist Euroopa standardiseerimissüsteemi.

Ümberkorralduste suunitlemistel ja läbiviimisel on Balti riikidele suuresti abiks olnud Põhjamaad.

Eesmärgiga saada ülevaadet senisest koostööst ning muuta see tulevikus tegusamaks, korraldas SFS Põhjamaade Ministrite Nõukogu ülesandel 24 märtsil k.a. Helsingis Põhjamaade ja Balti riikide standardiseerimisalast koostööd käsitleva seminari. Seminarist oli osa võtma kutsutud delegatsioonid ka kolmest Balti riigist. Kokku oli osalejaid üle 70.

Sündmuseks oli, et seminaril esines Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni ISO president John A. Hinds. ISO president rõhutas, kui oluline on väikestele riikidele osaleda rahvusvahelises koostöös. Tema arvates on Eestile ja Leedule kindlaks kasuks tulnud kuulumine ISO liikmete hulka. Eesti on ISO kirjavahetajaliige alates 1993.aasta jaanuarist. ISO president märkis, et kuulumine ISO-sse annab võimaluse otse kasutusele võtta ISO standardeid. See omakorda võimaldab konkureerida võrdselt teistega maailmaturul. Kuulumine ISO-sse annab võimaluse ka osaleda rahvusvaheliste standardite loomeprotsessis.

Seminaril tutvustati osavõtjatele Euroopa standardiorganisatsioonide CEN, CENELEC ja ETSI töö- ning arengukavasid.

Huvipakkuv oli Islandi standardiorgani esindaja ettekanne väikeste riikide probleemidest liitumaks Euroopa standardimistösse.

Lühiinformatsiooni standardiseerimise hetkeolukorrast oma maal esitasid Balti riikide standardiorganite esindajad.

Seminaril jõuti kokkuleppele, et Balti riigid otsustavad, mis osas nad abi vajavad. Edasine abi osutamine Põhjamaade poolt toimub koordineeritult, arvestades vajaduste prioriteete.

Eesti delegatsioon Helsingis oli 13-liikmeline. Sellesse kuulusid peale Standardiameti veel Informaatikafondi, Eesti Elektrotehnika Komitee, Elekterside Inspektsiooni, Majandusministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi, Energiaameti ja Eesti Põllumajanduse Mehhaniseerimise Instituudi esindajad.

Lisaks seminaril kuuldule sai loodud kasulikke kontakte nii teiste Balti riikide kui ka Põhjamaade vastavate organisatsioonide esindajatega.

Lähemal ajal on kavas korraldada Balti riikide kesksete standardiorganisatsioonide kokkusaamine, et arutada omavahelise koostöö edendamise võimalusi ja edasist koostööd Põhjamaadega.

Endla Sandberg
Standardiosakonna juhataja

STANDARDINÕUKOGU ISTUNG

20 aprillil toimus EVS juures asuva Standardinõukogu istung. Istungist võtsid osa hr Agur, pr Alliksoo, hr Elbing, hr Hussar, pr Jalakas, hr Jõema, hr Karafin, hr Kirsima, hr Kivistik, pr Kreek, hr Märtsen, hr Rom, pr Roos, pr Rõõs, pr Sandberg, hr Steinberg, hr Tammiste, hr Tammisto, hr Toomsoo, hr Univer. Kõigepealt andis hr Univer lühiülevaate Rootsi abiprogrammi raames kavandatavast. Seejärel asuti päevakorra põhiküsimuste juurde.

Arutamisel oli Standardinõukogu põhimääruse projekt ja Standardinõukogu koosseis. Arutati ka Standardinõukogu ja Standardikomisjoni funktsioone ja nendevahelist tööjaotust.

Arutati Tööstuse Keskliidu poolt varasemalt algatatud ettepanekut moodustada Standardiameti juhtimiseks haldusnõukogu, see ettepanek aga poolehoidu ei leidnud. Võeti vastu otsus, et nädala jooksul on võimalik veel esitada ettepanekuid ja märkusi põhimääruse ning esindatuse kohta nõukogus.

4.mail tuleb kokku põhimääruse läbivaatamiseks toimkond koosseisus hr Agur, hr Jõema, hr Märtsen pr Rõõs, pr Sandberg ja hr Univer.

Põhimääruse läbivaatamiseks tuleb Standardinõukogu uuesti kokku 20. mail.

STANDARDI "METROLOOGIA. PÕHIMÕISTED. TERMINID JA MÄÄRATLUSED" UUSTÖÖTLUSEST

Standardiameti alalise metroloogiakomisjoni 12 aprilli 1994 koosolekul otsustati koostada ENSV VST "Metroloogia. Põhimõisted. Terminid ja määratlused" uustöötlus.

Projekti koostamisel lähtutakse rahvusvahelisest metroloogiterminite sõnastikust (VIM).

Standardiameti poolne kontaktisik eelprojekti ettevalmistamisel on pr Aili Võrk
tel.49 88 40

ASUTATI LABORITE LIIT

14 aprillil toimus Tallinna Tehnikaülikooli ja Standardiameti akrediteerimis- ja sertifitseerimisenõukogu eestvõttel Tehnikaülikooli ruumides Eesti laborite liidu asutamiskonverents.

Selles osales 83 katse- ja kalibreerimislaborite esindajat - spetsialisti.

Liidu loomise eesmärkidest (tuginedes Eurolab'i memorandumi põhimõtetele) rääkisid hr Starkopf TTÜ-st ja hr Ostrat keskusest "Ehitustest". Standardiameti seisukohti laborite liidu eesmärkide ja funktsioonide osas tutvustas hr Krutob.

Pärast lühikest arutelu toimunud hääletusel pooldas laborite liidu asutamist 80 konverentsil osalenut, 3 jäi erapooletuks.

Moodustati 12-liikmeline töörühm liidu põhikirja projekti koostamiseks ja liidu eestseisuse valimise ettevalmistamiseks.

Liidu põhikirja projekti arutelu ja eestseisuse valimine peaksid aset leidma hiljemalt k.a sügisel.

Viktor Krutob
Metroloogia osakonna
juhataja

STANDARDISEERIMISEST ROOTSIS

Standardiseerimise keskorgan Rootsis on Rootsi Standardiorganisatsioon SIS. SIS vastutab standardiseerimise eest Rootsis ja on ISO ja CEN-i Rootsipoolne liige. SIS on sõltumatu ja neutraalne kasumitaotluseta organisatsioon, keda toetavad nii valitsus kui eraettevõtted. Kõik suuremad tööstuse, kaubanduse ja ühiskondlikud liidud ja ühendused on SIS-i liikmed. Põhikirja on kinnitanud Rootsi valitsus, kes määrab ka presidendi (esimehe). Kõrgeima, otsustava organi - Üldkogu (General Council) liikmeteks on nii riigiasutuste kui ka mitteriiklike organisatsioonide esindajad. Täidesaatvaks organiks on Täitevnõukogu (Executive Board), kes on aruandekohustuslik Üldkogu ees. Jooksva töö eest vastutab tegevdirektor. Kõikide Rootsi standardite vastuvõtmise eest vastutab Tehniline nõukogu (Technical Board).

SIS vastutab

- Rootsi standardite vastuvõtmise,
- Rootsi standardite väljaandmise ja turustamise
- Informatsiooni ja reklaami
- Toodete ja kvaliteedisüsteemide sertifitseerimise
- Rootsi standardite koostamise ja esitamise reeglite eest
- Standardiseerimise koordineerimise eest Rootsis

SIS on ISO ja CEN-i liige.

IEC-es ja CENELEC-is on Rootsi rahvuslikuks komiteeks SEK.

ETSI Rootsipoolne liige on ITS .

SIS kuulub ka Rootsi sertifitseerimissüsteemi. Rootsi standardile vastavaid tooteid võib SIS-märgiga märgistada peale toote katsetamist. Sellisteks toodeteks on näiteks tulekustutid, ventiilid, seifid, kaubaalused ja kaitsekiivrid.

SIS-il endal ei ole ühtegi katselaboratooriumit. Ta teeb selles osas koostööd Riigi Katsetusinstituudiga (National Testing Institute).

SIS sertifitseerib kvaliteedisüsteemi vastavust ISO 9000 standarditele.

SIS on vastutav ka keskkonnamärgistuse programmi eest Rootsis.

LIITUNUD LIIKMED

SIS-il on kaheksa iseseisvat liitunud liiget kaheksalt alalt, kes vastutavad standardimise eest oma valdkonnas.

- Rootsi Ehitusstandardite Instituut SMS
- SIS - Materjalide Standardimine SIS-MNC
- Rootsi Elektrotehnika Komisjon SEK
- Rootsi Mehhaanikastandardite Instituut SMS
- Infotehnoloogia Standardiseerimine ITS
- SIS - Üldstandardiseerimise Grupp SIS-STG
- SIS - Tõstekraanade Komisjon SIS-IKH
- SIS - Surveandmete Komisjon SIS-TKK

Ülalnimetatud standardiorganid on sõltumatud juriidilised organisatsioonid oma liikmete, assambleede, nõukogude ja tegevdirektoritega. Nad vastutavad standardite

koostamise eest oma tegevusvaldkonnas. Kõik standardeid koostavad komiteed ja töögrupid on kinnitatud ühe ülalnimetatud organisatsiooni juurde.

Need organisatsioonid esindavad SIS-i ISO-s ja CEN-is.

ASSOTSIEERUNUD LIIKME staatuses on neli organisatsiooni:

- Tervise ja Sotsiaalhoolduse Planeerimise ja Normeerimise Instituut (kavandab tervise ja tervishoiuga seotud standardeid) Spri
- Riigi Katsetusinstituut SP
- Tehnilise Terminoloogia Keskus TNC
- Kaitsetööstuse Materjalide Administratsioon FMV

Nii liitunud kui assotsieerunud liikmetega on SIS sõlminud koostöölepingud. Kõik liikmed peavad täitma reegleid nii Rootsi standardite koostamisel kui ka osavõtus rahvusvahelisest koostööst.

Liitunud liikmetega on sõlmitud ka majanduslepingud, mis reguleerivad Valitsuse aastatoetuse ja standardite müügitulu jaotamist.

STANDARDISEERIMINE

Rootsi standardeid töötab välja üle 700 tehnilise komitee ja töögrupi. Nendes osaleb üle 5000 eksperdi tööstusest, kaubandusest, riigiasutustest, uurimis- ja katsetusasutustest. Tehnilisteks sekretärideks ja projektijuhtideks on liitunud liikmete esindajad.

Praegu on üle 7500 Rootsi standardi. Aastas tuleb juurde 400-600 standardit üldmahus umbes 7000 lk.

Üha rohkem rahvusvaheliste standardite alusel koostatud Rootsi standardeid antakse välja inglise keeles.

FINANTSEERIMINE

Rootsi standardiseerimise finantseerimisel on kolm allikat. SIS-i ja selle liitunud liikmete aastaeelarve on umbes 150 milj SEK.

1. 40% saadakse standardite jm trükiste müügist
2. 40% tuleb tööstuselt ja kaubanduselt liikmemaksuna ja lepingutasuna
3. 30% on riiklik toetus ja lepingutasu valitsusasutustele tehtud tööde eest.

Eelarvele lisandub veel 5000 nii rahvuslikus kui ka rahvusvahelises standardiseerimises osaleva eksperdi tasu (töötasu ja reisikulud), milleks on arvestatud 350 milj SEK. Selle maksavad välja nende tööandjad.

PERSONAL

SIS-i personal on 70 liikmeline. Koos liitunud standardiorganitega on personali koguarvuks 200.

STANDARDITE RAHVUSVAHELINE KLASSIFIKATSIOON

Järgnevalt toome Teieni uue rahvusvahelise standardite klassifikatsiooni esimese taseme - tegevusvaldkondade nimetuste vaba tõlke.

Klassifikaator on praegu tõlkimisel.

**INTERNATIONAL
CLASSIFICATION FOR
STANDARDS
LIST OF THE ICS FIELDS**

**STANDARDITE
RAHVUSVAHELINE
KLASSIFIKATSIOON
Tegevusvaldkondade loend**

01	Generalities Terminology Standardization Documentation	Üldküsimused Terminoloogia Standardiseerimine Dokumentatsioon
03	Sociology Services Company organization and management Administration Transport	Sotsioloogia Teenused Ettevõtte organiseerimine ja korraldus Haldamine Transport
07	Mathematics Natural sciences	Matemaatika Loodusteadused
11	Health care technology	Meditiinitehnoloogia
13	Environment and health protection Safety	Keskkonna- ja tervisekaitse Ohutus
17	Metrology and measurement Physical phenomena	Metroloogia ja mõõtmine Füüsikalised nähtused
19	Testing	Katsetamine
21	Mechanical systems and components for general use	Üldkasutatavad masinad ja nende elemendid
23	Fluid systems and components for general use	Gaaside ja vedelike üldkasutatavad süsteemid ja -komponendid
25	Manufacturing engineering	Tootmistehnoloogia
27	Energy and heat transfer engineering	Energeetika ja soojustehnika
29	Electrical engineering	Elektrotehnika
31	Electronics	Elektroonika
33	Telecommunications	Telekommunikatsioonid
35	Information technology Office equipment	Informatsioonitehnoloogia Kontoriseadmed
37	Image technology	Kino-, foto- jm kujutav tehnoloogia
39	Precision mechanics Jewellery	Täpsusmehhaanika Juveelitööd
43	Road vehicle engineering	Teetranspordivahendite ehitus
45	Railway engineering	Raudtee-ehitus
47	Shipbuilding and marine struc- tures	Laevaehitus ja vesiehitised
49	Aircraft and space vehicle engineering	Lennukite ja kosmosesõidukite ehitus
53	Materials handling equipment	Tõste- ja transpordiseadmed
55	Packaging and distribution of goods	Kaupade pakkimine ning turustamine
59	Textile and leather technology	Tekstiili- ja nahatehnoloogia
61	Clothing industry	Rõivatööstus
65	Agriculture	Põllumajandus
67	Food technology	Toiduainete tehnoloogia
71	Chemical technology	Keemiline tehnoloogia
73	Mining and minerals	Kaevandamine ja mineraalid
75	Petroleum and related technologies	Naftatehnoloogia
77	Metallurgy	Metallurgia
79	Wood technology	Puidutehnoloogia

81	Glass and ceramics industries	Klaasi- ja keraamikatööstus
83	Rubber and plastic industries	Kummi- ja plastmassitööstus
85	Paper technology	Paberitehnoloogia
87	Paint and colour industries	Värvide ja värvainete tööstus
91	Construction materials and building	Ehitusmaterjalid ja ehitus
93	Civil engineering	Tsiviilehitus
95	Military engineering	Kaitsetehnika
97	Housekeeping Entertainment Sports	Olme Meelelahutus Sport
99	(No title)	(Tiitlita)

KUIDAS EI TOHI REKLAAMIDA ISO 9000 REGISTRISSE KANDMIST?

Üle maailma laieneb firmade kandmine standardiseeria ISO 9000 kasutajate registrisse. Seejuures püüavad registreeritud firmad teha ka reklaami enda registreerimise kohta. Selline reklaam annab eeliseid turule minekul. Küllalt sageli on aga võimalik näha kas eksitavat või hoopis vale reklaami. Vahel on selle põhjuseks teadmatus, vahel aga moraalitu katse lõigata kasu ISO nime kasutamisest.

Sageli laekub ISO-le või tema liikmetele firmadelt taotlusi ISO logo kasutamiseks oma reklaamis. Nendele on vastus alati eitav.

ISO nimi ja logo ei ole müüdav, laenatav ega renditav.

Miks? Sest ISO on vastutav ISO 9000 seeria standardite koostamise ja väljaandmise eest, kuid tema tegevuse hulka ei kuulu standarditele vastavuse kontroll.

ISO ei ole audiitor, assessor, registraator, sertifitseerija ega akrediteerija - ei kvaliteedisüsteemide, materjalide, toodete ega teenuste osas. Ka ei kinnita ta teiste organisatsioonide sarnaseid tegevusi.

Seetõttu ei tohi oma firmat kirjeldada kui "ISO registreeritud, ISO sertifitseeritud" ja reklaamis kasutada väljendeid "ISO sertifitseerimine", "ISO sertifikaat" ja "ISO registreerimine".

ISO 9000-seeria standarditele vastavuse hindamise ja firma registreerimise viivad läbi selleks volitatud organid. Ettevõtete vastavuse hindamine (audit) toimub kas nende asukoha või siis toodangu, teenuse liikide kaupa. Kui ettevõtte üks üksus on saanud loa registreerida ISO 9000, siis ei tähenda see veel, et kõik selle ettevõtte üksused, olgu siis samas riigis või mitte, võiksid väita seda enda kohta. Üldiselt ei loeta registreerituks kogu üksuse, vaid ainult olulise toote või teenuse kvaliteedi tagamise süsteemi.

Paljud ettevõtted kannavad hoolt selle eest, et avalikustada neile sertifikaadi väljastanud organisatsiooni nimi. Selline ettevõtte peab sertifikaadi väljastanud organit usaldusväärseks ning selline teadeanne on juba ise reklaamiks.

ISO 9001, ISO 9002 ja ISO 9003 on kvaliteedisüsteemide üldmudelid, aga mitte standardid, mis määratlevad teatud toote kvaliteedi kriteeriume. Et teha vahet kvaliteedisüsteemi vastavusest ISO 9000-le ja teatud toote vastavusest tootestandardile, kasutab ISO/CASCO (ISO Nõukogu vastavuse hindamise komitee) esimesel juhul väljendit registreerimine ja teisel juhul sertifitseerimine.

CASCO eesmärgiks on teha selget vahet kvaliteedisüsteemide registreerimise ja toote sertifitseerimise vahel.

ISO PÕLLUMAJANDUSPOLIITIKAST

Vaba tõlge ISO publikatsioonist

H.1 Põllumajanduslikud toiduained

H.1.1 Ajal, mil põllumajanduslike toodete ja teenuste rahvusvaheline vahetus on tohutult kasvanud ning suureneb pidevalt tehnoloogia mõju, vajatakse standardiseerimist põllumajanduses rohkem kui kunagi varem.

H.1.2 Kuigi standardiseerimine põllumajanduses on jäänud kaugele maha standardiseerimisest muudel aladel, näiteks masinaehituses või keemiatööstuses, on tänu ISO vastavatele Tehnilistele Komiteedele tehtud märgatavaid edusamme nii põllumajanduslike toiduainete kui ka muude põllumajandustoodete osas.

H.1.3 ISO on teadlik, et põllumajanduslike toiduainete standardiseerimisega tegelevad mitmed rahvusvahelised organisatsioonid ning tal on võimalik efektiivselt mõjutada nende koostööd ja vältida paralleeltöötusi ning vasturääkivusi. See puudutab eriti ISO ja Codex Alimentarius Commissioni (CAC) tegevust.

H.1.4 Põllumajanduslike toiduainete alast tegevust võib laias laastus jagada kaheks: standardiseerimiseks ja seadusandlikuks reguleerimiseks. ISO tegevus hõlmab kõike standardiseerimise valdkonda kuuluvat. ISO on teadlik, et õigusnormide raames riigi tasandil rakendatavate otsustega peaks tegelema riikidevaheline organisatsioon koos oma liikmesriikidega. Tihti on aga raske vahet teha nende kahe aspekti vahel. Kui tegevus on standardiseerimislaadne, kuid selle kasutamise iseloom on reguleeriv, või kui reguleeriva abinõu edukaks rakendamiseks vajatakse määratletud tehnilist baasi. Siit tuleneb ISO soovitus "viide standardile" laiemaks kasutamiseks, mida toetavad juba mitmed kõrgetasemelised riikidevahelised organisatsioonid, jättes erialastele organisatsioonidele nõutava tehnilise baasi soovitamise.

H.1.5 Põllumajanduslike toiduainete uuringuid võib läbi viia mitmest aspektist: terminoloogia, proovivõtmine, katsetamine ja analüüs; toote spetsifikatsioonid k.a. liigitus ning pakkimine, ladustamine ja transport.

H.1.6 ISO leiab, et ta on küllalt hästi kvalifitseeritud uurimaks terminoloogiat, proovivõtmist, katsetamist ja analüüsi. ISO mitmekülgsed ressursid võimaldavad tal teha põllumajanduslike toodete sedalaadi uuringuid või siis vahetult assisteerida nende rakendamisel rahvusvahelise koostöö raames.

H.1.7 Tootestandardite või -spetsifikatsioonide puhul kerkib üles küsimus, kuidas teha vahet standardiseerimise ja reguleerimise vahel. Üldjoontes loetakse standardiseerimise alla kuuluvateks töid kaubanduskategooriate või sortide ja vastavuskriteeriumide alal. Regulatsioon tagab kvaliteedimiinimumi ohutuse, tervislikkuse ja tervishoiu seisukohast, millest allapoole jäävat toodet ei tohi turustada.

Läheneemisviis sõltub sellest, kas toode on tööstuslik tooraine või on ette nähtud otseseks tarbimiseks või on toode mittetöödeldud, pooleldi töödeldud või töödeldud. Niisugune eristamine võib olla oluline üksikjuhtudel, kuid ei muuda punktis H.1.4 toodud üldreegleid.

H.1.8 Pakkimise, ladustamise ja transportimise puhul tuleb arvesse võtta ühelt poolt tootele esitatud erinõudeid ning teiselt poolt nõudeid pakkematerjalile, transpordivahendeile jne. ISO on võimeline arvestama kõiki neid nõudeid põllumajanduslike toiduainete standardiseerimisel.

H.1.9 Eelmainitud silmas pidades on ISO edasise töö planeerimisel põllumajanduslike toiduainete osas võtnud kasutusele järgmised põhimõtted: (vajaduse korral võib Tehniliste Komiteede töökavasid täiendada)

- a) ISO jätkab tegelemist kõikide põllumajanduslike toiduainete, s.h. loomasööda terminoloogia ja proovivõtmise, katsetamise ning analüüsi meetoditega.
- b) ISO jätkab tegelemist põllumajanduslike toiduainete s.h. loomasööda ladustamise, pakkimise ja transportimisega, kindlustades ISO-siseselt optimaalse tööjaotuse toote enda ning pakkematerjalide või transportimisega tegelevate ISO Tehniliste Komiteede vahel.
- c) ISO hakkab tegelema toorelt või naturaalselt inimtoiduks mitte ettenähtud põllumajanduslike toiduainete ning loomasöödade spetsifikatsioonidega. Enne sedalaadi uue tegevuse alustamist konsulteerib ISO teiste asjastuivatud rahvusvaheliste organisatsioonidega.
- d) ISO hoiab end jätkuvalt kursis Codex Alimentarius Commissiooni põllumajanduslike toodete standardimisprogrammiga, pöörates erilist tähelepanu kaubanduslike kategooriate või sortide, tarvitamiskriteeriumide spetsifikatsioonide koostamisele.
- ISO aktsepteerib CAC-i seadusandlikult reguleeritavat mõistet "miimumkvaliteet" ja arvestab seda ka oma dokumentides.
- e) Lisaks jätkab ISO oma tööd toote spetsifikatsioonide kallal, mis puudutavad otseseks tarbimiseks ettenähtud põllumajanduslike toiduainete kõiki omadusi, mis ei kuulu CAC-i programmi, dubleerimise vältimiseks konsulteerib ta viimasega ja ka teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega enne uue töö alustamist.
- f) ISO jätkab ISO standardimissüsteemi kasutamise propageerimist rahvusvaheliste erialaste põllumajanduslike toiduainete organisatsioonide standardimisalases tegevuses. Kusjuures standardite projektid antakse üle ISO-le kinnitamiseks rahvusvaheliste standarditena või läbivaatamiseks ISO vastavale Tehnilisele Komiteele.

TEAVET EKSPORTIJAILE

Standardiamet on saanud mõned numbrid UNCTAD/GATT väljaandel Genfis ilmuvast bületäänist EXPORT QUALITY. See väljaanne on mõeldud abiks arengumaade eksportööridele tutvustamaks eksporditavate kaupade kvaliteedinõudeid.

37. numbris on avaldatud Rahvusvahelise Kaubanduskeskuse ITC poolt eksporttoodete kvaliteeti käsitlevate seni ilmunud väljaannete loetelu.

Näiteks numbris 38 on toodud värsketele puuviljadele ja juurviljadele esitatavad Euroopa turu kvaliteedinõuded. Lisas on ära toodud ka EEC maade puu- ja juurvilja autoriteetsete kvaliteediinspeksioonide koordinaadid.

Number 39 on pühendatud ekspordiks ette nähtud vürtside kvaliteedile.

Number 40 aga käsitleb keskkonnamärgistust.

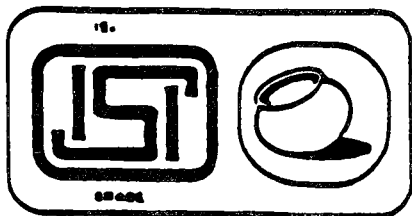
Kanada

Euroopa Ühendus

Saksamaa

India

Jaapan

Uus-Meremaa

Põhjamaade Nõukogu

Singapur

Korea

ISO UUDISED

ISO UUS LIIGE - FIDZI

Alates 1 jaanuarist 1994 on ISO uus kirjavahetajaliige Fidzi.

Seega on ISO-l praeguse seisuga 101 liiget (76 täisliiget, 20 kirjavahetajaliiget ja 5 abonentliiget)

Liikmemaksu mittetasumise tõttu on peatatud Maroko (SNIMA) ja Jugoslaavia (SZS) standardiorganisatsioonide liikmestaatus.

ISO Nõukogu otsustas tunnustada Araabia regiooni piirkondlikuks standardiorganiks (regionaalne keskus) AIDMO (the Arab Industrial Development and Mining Organization)

ISO Tehnilise Juhtimise Bürosse (Technical Management Board) on täiendavalt lülitatud

GOST R	Vene Föderatsioon
SAA	Austraalia
TSE	Türgi

ISO publikatsioonid

Järgnevalt mõningaid ISO publikatsioonide tähiseid:

- * ISO/IEC tavaliselt ISO/IEC ühendkomitee JTC 1 (Infotehnoloogia) publikatsioonid
- * ISO/CIE - ISO ja CIE (International Commission on Illumination) publikatsioonid
- * ISO/TR ja ISO/IEC TR - ISO ja ISO/IEC tehnilised raportid
- * ISO/IEC ISP - ISO/IEC International Standardized Profile
- * ISO/R - ISO Recommendation ISO soovitused

APRILLIS SAADUD ISO STANDARDID

Alates käesolevast Teataja numbrist anname uute ISO standardite loetelus ka standardi välja andnud tehnilise komitee numbri. Selle järgi on kergem leida Teid huvitavaid standardeid.

ISO Tehniliste Komiteede eestikeelsed nimetused on ära toodud eelmisel aastal ilmunud Teataja erinumbris "ISO Extra"

ISO 439:1994	Steel and iron--Determination of total silicon content--Gravimetric method	TC 17
ISO 2699:1994	Diesel engines--Flange-mounted fuel injectors, size "S"-- Types 2,3,4,,5 and 6	TC 22
ISO 4225:1994	Air quality--General aspects--Vocabulary	TC146
ISO 8062:1994	Castings--System of dimensional tolerances and machining allowances	TC 3
ISO 8402:1994	Quality management and quality assurance--Vocabulary	TC 176
ISO 8497:1994	Thermal insulation--Determination of steady-state thermal transmission properties of thermal insulation for circular pipes	TC 163
ISO 9797:1994	Information technology--Security techniques--Data integrity mechanism using a cryptographic check function employing a blok cipher algorithm	JTC 1
ISO 10433:1994	Petroleum and natural gas industries--Drilling and production equipment--Specification for wellhead surface safety valves and underwater safety valves for offshore service	TC 67
ISO/IEC ISP 10607-1/Amd1:1994	Amendment 1 to ISO 10607-1:1990--Additional specifications for COBOL document types	JTC 1
ISO/IEC ISP 10607-4/Amd1:1994	Amendment 1 to ISO 10607-4:1991--Additional specifications for COBOL document types	JTC 1
ISO/IEC ISP 10607-5/Amd1:1994	Amendment 1 to ISO 10607-5:1991--Additional specifications for COBOL document types	JTC 1
ISO 10701:1994	Steel and iron--Determination of sulfur content--Methylene blue spectrophotometric method	TC 17
ISO 11161:1994	Industrial automation systems--Safety of integrated manufacturing systems--Basic requirements	TC 184
ISO 11531:1994	Metallic materials--Earing test	TC 164
ISO 12178:1994	Industrial automation--Time critical communications architectures--User requirements	TC 184

APRILLIS SAADUD KATALOOGID

* ISO Catalogue 1994

ISO kataloogi tutvustust vaata eelmisest Teataja numbrist.

* **Hungarian Standards Catalogue 1993 MSZ** Ungari

* **Switec Catalogue 1994** Šveitsi

* **ASTM Publications Catalog 1994** Ameerika

ASTM kataloog on jaotatud 15 osasse, iga osa omakorda alajaotusteks, mida kokku on 70. Nende 70 alajaotuse põhjal on avaldatud 70 köidet standardite aastaraamatuid. Siinjuures tutvustame Teile vabatõlkena põhiosade nimetusi.

Section 1	Iron and Steel Products	Raud- ja terastooted
Section 2	Nonferrous Metal Products	Värvilisest metallist tooted
Section 3	Metals Test Methods and Analytical procedures	Metallide katsetusmeetodid
Section 4	Construction	Ehitus
Section 5	Petroleum lubricants, Lubricants and Fossil Fuels	Naftatooted, määrdeõlid ja fossiilsed kütused
Section 6	Paints, Related Coatings, and Aromatics	Värvid, pinnakatted ja aromaatsed ained
Section 7	Textiles	Tekstiilid
Section 8	Plastics	Plastmassid
Section 9	Rubber	Kummi
Section 10	Electrical insulation and Electronics	Elektriisolatsioon ja elektroonika
Section 11	Water and Environmental Technology	Vesi ja keskkonnatehnoloogia
Section 12	Nuclear, Solar, and Geothermal Energy	Tuuma, päikese ja geotermiline energia
Section 13	Medical Devices and Service	Meditsiinitehnika ja -teenused
Section 14	General methods and Instrumentation	Üldkasutatavad meetodid ja instrumendid
Section 15	General products, Chemical Specialties, and End Use Products	Üldkasutatavad tooted, keemiatarbed

APRILLIS SAADUD

* Soome Standardiliidu SFS 20 ja 27 jaanuaril 94 toimunud seminari materjalid soome keeles.

* Standardite sari EN 45000

* SFS-merkin ja pohjosmaisen merkin käytön yleiset ohjeet (ABC 100)
SFS märgi ja Põhjamaade serifitseerimismärgi kasutamisjuhend soome keeles

* Laatuajärjestelmän sertifiointi (ABC 200)
Kvaliteedisüsteemi sertifitseerimine soome keeles

**NB! STANDARDIAMETIS ON TRÜKIST ILMUNUD
UED EESTI STANDARDID**

EVS 628:1994	Piim ja piimatooted, rasva määramise meetodid
EVS 629:1994	Piim ja piimatooted. Happesuse määramise meetodid
EVS 632:1994	Piim. Temperatuuri mõõtmise meetodid
EVS 634:1994	Piim. Puhtuse määramise meetodid
EVS 640:1994	Juust. Sulatatud juust. Rasva määramise meetod
EVS 641:1994	Piim ja piimatooted. Niiskuse ja kuivainesisalduse määramine

NB! Eesti standardite müük toimub standardiosakonnas.

*Rahvusvahelisi ja teiste riikide standardeid saab osta raamatukogus.
tel 49 35 42 Enna Kaarest*

NB! EVS Teatajas 2/94 teatasime järgmiste Eesti standardite müügiletulekust:

EV ST 626-93	Kalatoodete markeerimine
EV ST 642:1993	Värske ja jahutatud kala. Tehnilised tingimused
EV ST 643:1993	Kalakonservid ja preservid. Terminid ja määratlused

Teatame, et antud standardite müügiõigus on antud AS Kalbur-F.
Rataskaevu 24 EE0001 Tallinn tel.44 23 40

MÄRTSIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EVS 633:1994	Piim ja piimatooted. Proovi valik	01 04 94
EVS 634:1994	Piim ja piimatooted. Proovi ettevalmistamine	01 04 94
EVS 640:1994	Juust. Sulatatud juust. Rasva määramise meetodid	01 04 94
EVS 650:1994	Teraviljast ja kaunviljast jahvatatud toodete proovivõtt	01 07 94
EE 01043388 TT 2-94	Kaheteljeline poolhaagis TA-04-20 ja tema modifikatsioonid	10 02 94
EE 01046257 TT 2-94	Küpsetusmargariin	01 03 94- 01 03 96
EE 01054110 TT 3-94	Piim. Bakterite arvu määramine reduktaasprooviga resasuriiniga	01 03 94
EE 01054110 TT 10-94	Lõssipulber. Denatureerimata vadakuvalgu lämmastiku (WPNI) määramine	01 04 94
EE 01054340 TT 1-94	Tariifiplokk "Takser-E"	18 03 94- 31 12 99
EE 01054340 TT 2-94	Tariifiplokk "Takser-T"	18 03 94- 31 12 99
EE 01094032 TT 3-94	Kodune kõva majapidamisseep	01 04 94- 01 04 99
EE 01185042 TT 3-94	Denatureeritud etanool	10 03 94
EE 13006412 TS 1:94	Vedel alküülresortsiiinne epoksüvaik EIS-1 Tehnospetsifikaat	10 02 94
EE 13051542 TT 1-94	Antiseptik "Arant"	01 04 94
EE 18000064 TT 1-93	Programmkell MF 701	10 03 94
EE 35002521 TT 2-94	Konservid "Hakitud sibul"	01 02 94- 01 02 99
EE 35002521 TT 3-94	Konservid "Hakitud peet"	01 02 94- 01 02 99

EE 35002521 TT 4-94	Konservid "Köögiljasalatid ja vinegrett"	01 02 94- 01 02 99
EE 61012112 ST 1:94	Montaa iliim "Isoliim"	01 04 94
EE 64005041 ST 3-94	Plastkastid	01 04 94- 01 04 97
EV 8 TT 5-92 muud.1	Täisterast rukkijahu	01 04 94
EV 8 TT 13-94	Kaerajahu	01 04 94- 01 04 96

Teatame, et alates 4 aprillist on Standardiameti tehnikaosakonna juhataja
Andres Martma tel 49 35 41

